

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 23. juni 2008

OMTRYKT: 23. juni 2008 (tilrettet version)

Møde i Det Europæiske Råd 19.-20. juni 2008

EU stats- og regeringscheferne samledes den 19.-20. juni til møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles. Som ventet var hovedvægten på mødet koncentreret om konsekvenserne af den irske folkeafstemning den 12. juni 2008. Foruden det irske nej til Lissabontraktaten, drøftede man blandt andet de stigende fødevarer- og oliepriser og gav Slovakiet grønt lys til optagelse i eurosamarbejdet.

Lissabontraktaten og opfølgning på det irske nej

Topmødets hovedtema blev som nævnt det irske nej til Lissabontraktaten og dets mulige konsekvenser for EU. Her var udfordringen at drøfte opfølgningen efter det irske nej og finde en løsning, der både respekterer resultatet af den irske folkeafstemning og tager hensyn til EU's politiske dagsorden.

På den baggrund blev stats- og regeringscheferne enige om at respektere det irske nej, men at det på nuværende tidspunkt ikke skal stå i vejen for ratifikationsprocessen. Desuden besluttede stats- og regeringscheferne, at spørgsmålet vil blive taget op igen på det næste møde i Det Europæiske Råd den 15. oktober 2008. Dermed blev fastsættelsen af en tidsplan, som ønsket af visse medlemslande og Europa-Parlamentet, ikke realiseret. Ønsket skal ses i lyset af det formålstjenstlige i at lade traktaten træde i kraft før valget til Europa-Parlamentet, som skal finde sted i juni 2009. Dermed blev slutkonklusionen, at ratifikationsprocessen bør fortsætte, dog uden at give en tidsfrist for, hvornår man regner med, at alle medlemslandene har ratificeret Lissabontraktaten og deraf tidspunktet for dens ikrafttrædelse. På nuværende tidspunkt har 19 af de 27 medlemsstater ratificeret traktaten. Rådskonklusionerne anerkender i en fodnote, at Tjekkiets ratifikationsproces ikke kan afsluttes, før den

tjekkiske forfatningsdomstol har afgjort, at Lissabontraktaten er i overensstemmelse med den tjekkiske forfatning.

Ved at lade ratifikationsprocessen fortsætte sender EU's stats- og regeringschefer et signal om, at de ikke ønsker at indgå i en længerevarende tænkepause, som var tilfældet efter det hollandske og franske nej i 2005. Én af mulighederne er, at der afholdes en anden folkeafstemning i Irland, hvor Irland indrømmes visse "forbehold", som vil blive formuleret i en særskilt erklæring til traktaten. På den baggrund vil de nye institutionelle rammer, som defineret i Lissabontraktaten, afløse den nuværende Nicetraktat før den nye Kommissionen tiltræder i november 2009. Er dette ikke tilfældet, så fortsætter EU samarbejdet under Nicetraktatens bestemmelser. Nicetraktaten skal i så fald præciseres.

Hvis ikke Lissabontraktaten er trådt i kraft inden november 2009, bliver Rådet eksempelvis nødt til at vedtage en ny ordning for sammensætningen af Kommissionen på baggrund af Nicetraktatens bestemmelser. Rådet træffer i den forbindelse afgørelse med enstemmighed.

Nicetraktaten fastslår nemlig, at når EU omfatter 27 medlemsstater skal antallet af kommissærer fastsættes på ny. Det fastsættes i den forbindelse, at antallet af kommissærer i den næste Kommission (dvs. efter Rumænien og Bulgariens tiltrædelse), skal være lavere end antallet af medlemslande og bygge på et princip om ligelig rotation mellem medlemsstaterne.

Også i forhold Europa-Parlamentet vil der være behov for en justering af Nicetraktatens bestemmelser, hvis ikke Lissabontraktaten træder i kraft før europaparlamentsvalgene til sommer. Med Bulgarien og Rumæniens tiltrædelse blev det samlede antal pladser midlertidigt hævet fra 732 til 785. Men denne ordning gælder kun midlertidigt frem til udløbet af indeværende valgperiode i juni 2009. Hvis Lissabontraktaten således ikke træder i kraft inden næste europaparlamentsvalg, foreligger der ingen ny fordeling af pladserne i Europa-Parlamentet for den kommende valgperiode 2009-2014.

Med andre ord kan det konkluderes, at selvom Det Europæiske Råd ikke har fastsat en formel tidsfrist for ratifikationen af Lissabontraktaten, så lægges der et vist pres på ratifikationsprocessen i kraft af EU's politiske dagsorden, herunder valg til Europa-Parlamentet (juni 2009) og tiltrædelsen af den nye kommission (november 2009).

Stigende fødevarer- og oliepriser

Foruden diskussionen af det irske nej nåede stats- og regeringscheferne til enighed omkring et af dagsordenens centrale punkter - EU's indsats vedrørende de stigende fødevarer- og oliepriser. Stats- og regeringscheferne støttede Kommissionens forslag, der blev fremsat i to meddelelser forud for topmødet. Dermed bakkede Det Europæiske Råd op om støtte til fiskerisektoren, herunder en omstrukturering af sektoren. Hermed vil den direkte støtte til fiskerisektoren stige med 30.000 euro per båd og 100.000 per virksomhed. Desuden gav det tilslutning til oprettelsen af en ny landbrugsfond for udviklingslandene. Endeligt støttede Det Europæiske Råd op om yderligere bidrag til EU's fattigste inden for rammerne af det såkaldte fødevarerstøtteprogram. Det drejer sig om en stigning af støtte fra 300 mio. euro til 500 mio. euro. Desuden agter Kommissionen at analysere konkurrencesituationen i fødevarersektorens detaljer.

Med baggrund i de stigende energipriser lægger konklusionerne op til større gennemsigthed i olie- og gasmarkedet. Desuden støttes udvikling af nye teknologier og andre tiltag, der er fremsat inden for klima- og energipakken, herunder målsætninger om energieffektivitet og vedvarende energi. Det Europæiske Råd hilser international dialog om olie- og gasmarkedet velkommen.

DER diskuterede endvidere et fransk forslag om at sænke moms på fødevarer og olie for at imødegå de høje prisstigninger. Man nåede ikke til enighed om en konkret beslutning, men bad Frankrig om at undersøge effekten af en reduktion af momsafgiften.

Medlemslandene opfordrer Kommissionen til at overvåge situationen vedrørende de stigende fødevarer- og oliepriser nøje og rapportere om udviklingerne til Det Europæiske Råds møde i december 2008.

Andre konklusioner

På grundlag af anbefalinger fra bl.a. Kommissionen og Den Europæiske Centralbank, gav Det Europæiske Råd grønt lys til Slovakiets optagelse i euro-samarbejdet fra 1. januar 2009.

På det udenrigspolitiske område drøftede EU's udenrigsministre situationen i Zimbabwe. De europæiske stats- og regeringschefer tager kraftig afstand fra den voldelige udvikling i Zimbabwe og støtter op omkring en mere demokratisk valgproces. Desuden gav Det Europæiske Råd sin tilslutning til EU's aktiviteter omkring "millennium development goals".

På det handelsmæssige område besluttede udenrigsministrene at ophæve sanktionerne mod Cuba på baggrund af en forventning om en forbedring af menneskerettighederne. Med beslutningen sender EU et signal om håb for en ændring af Cubas politiske dagsorden samt øget dialog med EU. Om det bliver tilfældet vil blive vurderet igen om ét år. Cuba har siden 2003 nægtet at føre dialog med EU, efter at EU indførte sanktioner, da cubanske myndigheder slog hårdt ned på 75 politiske dissidenter. Sanktionerne blev suspenderet i 2005, men stats- og regeringscheferne vil med en egentlig afvikling opfordre Cuba til at foretage ændringer.

Endeligt vedtog Det Europæiske Råd en erklæring om det vestlige Balkan, som har været en af prioriteterne for det slovenske EU-formandskab. Erklæringen understreger de resultater, som blev opnået under det slovenske formandskab, navnlig at der nu er indgået stabiliserings- og associeringsaftaler med alle lande på det vestlige Balkan. Spørgsmålet om indledning af optagelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien (FYROM) står stadig i det uvisse. Det ventes dog, at FYROM kan få en dato for indledning af optagelsesforhandlingerne inden udgangen af 2008, forudsat at det opfylder alle nødvendige kriterier.

EU-topmødet var det sidste under det slovenske formandskab.

Med venlig hilsen,

Pytrik Dieuwke Oosterhof (3632)